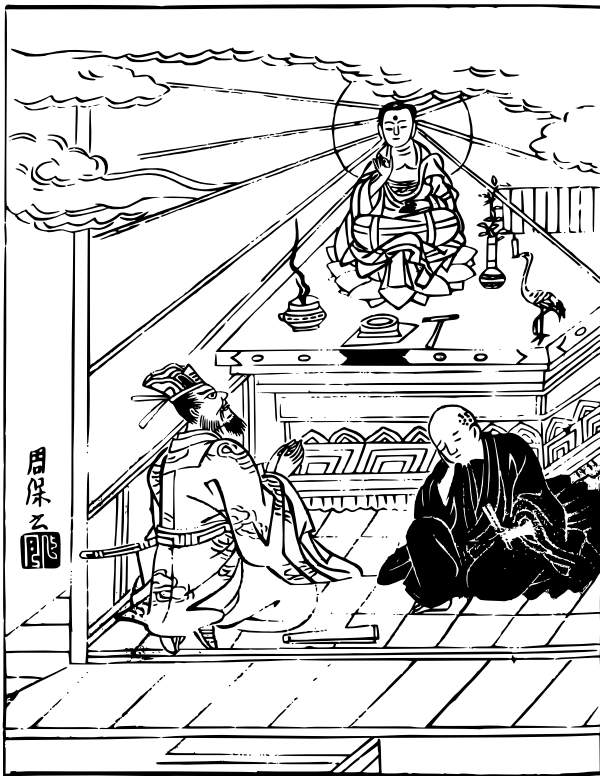

3.2 Zhuāngzǐ ja Dàodéjīng

3.2.1 Zhuāngzǐ

Zhuāngzǐ 莊子 on eräs tunnetuimmista taolaisuuteen liitetystä klassikoista. Se on todennäköisesti varhaisempi kuin Dàodéjīng[50]. Taolaisessa kaanonissa se tunnetaan nimellä Nánhuán Totuuden klassikko eli Nánhuá zhēnjīng 南華真經⁶⁹. Käsitys Zhuāngzǐn merkityksestä taolaisuudelle on usein korostunut johtuen osittain siitä, että se on ollut Dàodéjīngin kanssa käännettyimpiä taolaisia teoksia. Zhuāngzǐn pohjalta on kirjoitettu useita mukaelmia ja tyyliä lainaavia kirjoja, joista hyvänä esimerkkinä on 1700-luvun alussa tehty japaninkielinen samuraiopas Kenttä Zhuāngzǐ 田舎莊子.

Kuva 3.2: Kuvitusta Kenttä Zhuāngzǐsta 田舎莊子. 1700-luku. Wasedan yliopiston kirjaston kokoelma, Japani.

⁶⁹ DZ 670.

3.2 Zhuāngzǐ ja Dàodéjīng

Huolimatta Zhuāngzǐn kappaleiden moniulotteisuudesta, sen tarinat ovat helpommin ymmärrettäviä kuin Dàodéjīngin ja Yìjīngin 易經 kaltaiset tekstit. Zhuāngzǐ on vaikuttanut mm. taolaisuuteen liitetyn verkaisuuden ja luonnostaan tapahtuvan toiminnan arvostamiseen. Se on humoristisella tyylillään kiehtonut länsimaisia lukijoita ja on useimmille lukijoille Dàodéjīngin ja Yìjīngin ohella parhaiten tunnettu taolainen teos. Zhuāngzǐ, näistä teoksista helpopolukuisimpana, on vaikuttanut voimakkaasti länsimaiseen käsitykseen taolaisuudesta. Lännessä Zhuāngzǐn kuvaama ei-tekeminen ja joutilaalle itsestään saapuva edistymisen, on usein tulkittu virheellisesti jopa laiskuuden ylistykseksi.

Vaikka Zhuāngzǐn sisältö on syvällistä ja laajasti taolaisia teemoja käsittelevää, se ei sisällä suoranaisesti oppirakennelmia tai käytännön ulottuvuutta. Silti Zhuāngzǐsta lainattujen vertausten avulla on perusteltu kirjallisuudessa useita oppeja. Se on myös vaikuttanut buddhalaisuuden ja taolaisuuden yhteensovittamiseen, sillä Zhuāngzǐn myötä Dàon käsite muuttui lähemmäksi ei-olevaista[133].

Zhuāngzǐ poikkeaa useista tärkeinä pidetyistä taolaisista kirjoituksista, sillä se sisältää enemmänkin elävää tarinankerrontaa, kuin runomitoilla ilmaistua filosofiaa tai ohjeita.

Sisäisen katselun kannalta teoksen merkittävin tarjonta liittyy kahteen Kǒng Fūzǐn 孔夫子 ja Yán Huín 顏回 keskusteluun. Ensimmäisessä⁷⁰ Kǒng Fūzǐn oppilas Yán Huí kysyy sydämen paastosta⁷¹.

回曰敢問心齋
仲尼曰
若一志
無聽之以耳
而聽之以心
無聽之以心
而聽之以氣

[Yán] Huí kysyi: Voisinko kysyä sydämen paastosta?

Zhòng Ní vastasi:

Jos tahto on yhtenäinen

Et kuule sitä korvillasi

Vaan kuulet sen sydämelläsi

⁷⁰ 《莊子內篇人間世》

⁷¹ 心齋 Xīnzhāi tarkoittaa sydämen eli mielen paastoa.

[Kun] et kuule sitä sydämässäsi
Kuulet sen qilläsi

聽止於耳
心止於符
氣也者虛
而待物者也
唯道集虛
虛者心齋也

Kuuleminen lakkaa korvilla [kuunneltaessa]
Sydän lakkaa symboleihin⁷²
Qi puolestaan on tyhjyydessä
Ja ottaa vastaan asiat
Dào kerääntyy vain tyhjyydessä
Tyhjyys on mielen paastoa

Toinen selkeästi sisäiseen katseluun liittyvä kohta Zhuāngzǐssa on unohduksessa istumista määrittävä Kǒng Fūzǐn ja Yán Huín vuoropuhelu⁷³. Siinä Yán Huí raportoi etenemistään tyhjyyden saavuttamisessa.

顏回曰回益矣
仲尼曰何謂也
曰回忘仁義矣
曰可矣猶未也
他日復見曰回益矣
曰何謂也
曰回忘禮樂矣
曰可矣猶未也
他日復見曰
回益矣
曰何謂也
曰回坐忘矣

⁷² Fú käännetään usein talismaaneiksi ja symboleiksi. Termiä käytetään joskus myös kirjalliseen muotoon saattamisesta ja sanoista.

⁷³ 《莊子內篇大宗師》

3.2 Zhuāngzǐ ja Dàodéjīng

Yán Huí sanoi: *Huí on edistynyt*

Zhòng Ní kysyi: *Mitä tarkoitat?*

[*Huí*] vastasi:

Huí on unohtanut hyvänsuopuuden ja oikeudenmukaisuuden

Zhòng Ní sanoi: *Hyvä on, mutta se ei vielä [riitä]*

Myöhemmin [heidän] uudelleen tavatessaan [Huí] sanoi:

Huí on edistynyt

[*Zhòng Ní*] kysyi: *Mitä tarkoitat?*

[*Huí*] vastasi: *Huí on unohtanut riitit ja seremoniamusiikin*

Zhòng Ní sanoi: *Hyvä on, mutta se ei vielä [riitä]*

Myöhemmin [heidän] uudelleen tavatessaan [Huí] sanoi:

Huí on edistynyt

[*Zhòng Ní*] kysyi: *Mitä tarkoitat?*

[*Huí*] vastasi: *Huí istuu unohduksessa!*

仲尼蹴然曰
何謂坐忘
顏回曰
墮肢體
黜聰明
離形去知
同于大通
此謂坐忘
仲尼曰
同則無好也
化則無常也
而果其賢乎
丘也請從而后也

[*Zhòng Ní*] kysyi *haltioituneena:*

Mitä tarkoitat istumisella unohduksessa?

[*Huí*] vastasi:

[*Olen*] *tiputtanut raajani ja persoonani*

Heittänyt pois älyn ja nerouden

Hylännyt muotoni ja jättänyt taakseni viisauden

Olen yhtä suuren läpäisevyyden kanssa

Tätä minä kutsun istumiseksi unohduksessa
Zhòng Ní sanoi:
Yhtenäisellä ei ole hyvää
Muuntuvalla ei ole pysyvyyttä
Ja siten olet saavuttanut sen (Dàon) hyveet!
Ja niin Qū⁷⁴ pyysi saada seurata perässä

Keskustelu on erityisen hyvä kuvaamaan Zhuāngzille tyypillistä huumoria moraalin ja yhteiskunnallisten normien kustannuksella. Ensimmäiset asiat, jotka Yán Huí unohti, olivat kungfutselaisuuden tärkeimmät arvot, hyvänsuopuus ja oikeudenmukaisuus. Niiden jälkeen unohdettiin lisäksi riitit ja seremoniamusiikki, jotka nähtiin Kǒng Fūzǐn kirjoituksissa ja aikakauden eliitin parissa tärkeinä yhteiskuntaa ylläpitävinä tekijöinä. Zhuāngzissa ne hylättiin keinotekoisina tapoina ja todellista luontoa kahlitsevina.

Sisäisen katselun vastakohtana voidaan pitää elämän, huomion ja tavoitteiden keskittämistä ulkoiseen maailmaan. Tästä sisään kääntyneisyyden ja aistien ulkoiseen kiinnittymisen välisestä ristiriidasta kertoo hauska ja hyvin tunnettu Zhuāngzǐn symbolinen tarina Keisari Húndùnista⁷⁵.

南海之帝爲儻
北海之帝爲忽
中央之帝爲渾沌
儻與忽時相下遇於渾沌之地
渾沌待之甚善
儻與忽謀報渾沌之德
曰
人皆有七竅
以視聽食息
此獨無有
嘗試鑿之
日鑿一竅
七日而渾沌死

⁷⁴ Qū 丘 oli Zhòng Nín eli Kǒng Fūzǐn henkilökohtainen nimi, jonka käyttö tekstissä korostaa nöyrytynyttä asemaa Yán Huín edessä.

⁷⁵ 《莊子內篇應帝王》